

FARSUND KOMMUNE
Postboks 100
4552 FARSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Bård Tangen Nilsson, 35 58 61 77

Vedtak i klagesak - Agder - Farsund - 7/80 Skjolnesveien 65 - orangeri - brygge - naust - settestatsforvalter

Statsforvalteren viser til klagesak mottatt her 26.03.2024. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark er oppnevnt som settestatsforvalter til å behandle klagen.

Det er gitt utsatt iverksetting av vedtaket. Av den grunn har Statsforvalteren prioritert å behandle saken. Vi beklager at det har tatt mer enn seks uker å behandle saken, noe som bl.a. skyldes stor saksmengde og en presset ressursituasjon.

Statsforvalterens vedtak

Klager får medhold i klagen sin i den grad det følger av Statsforvalterens vedtak.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark omgjør Farsund kommunes vedtak datert 12.12.2023, sak 71/23. Vilkårene for å innvilge dispensasjon fra arealformålet landbruk-, natur- og friluftsområde og det generelle byggeforbudet i plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-8 andre ledd er ikke oppfylt. Søknaden om dispensasjon avslås for tiltakene orangeri og brygge med naust.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages til overordnet forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 28.

Sakens bakgrunn

Bakgrunnen for saken for oss er Farsund kommunes vedtak datert 12.12.2023, sak 71/23. I vedtaket står det:

«I medhold av plan- og bygningslovens § 19-2 gis dispensasjon fra byggeforbudet i kommunedelplan for Eikvåg-Loshavns LNF områder og byggeforbudet i 100 meters beltet langs sjøen etter PBL § 1-8. Søknad om oppføring av hundegård/bod, orangeri, trapp, brygge og naust på eiendommen gnr 7 bnr 80, Skjolnesveien 65 godkjennes på følgende vilkår:

Pkt. 1 Byggene som oppføres skal males i «jordfarger»

Pkt. 2 Søknad om plattning avslås med hjemmel i pbl § 19-2. Begrunnelsen for vedtaket fremgår av enhetsleders vurdering.»

Vedtaket ble påklaget av Statsforvalteren i Agder i brev datert 20.12.2023. Hovedanførselen i klagen er at vedtaket må omgjøres fordi orangeriet og brygge med naust er i strid med nasjonal politikk om forvaltning av strandsonen.

Vi viser til klagen i sin helhet.

Søker ga tilsvar til klagen i e-post sendt 03.01.2024. Søkerne viser bl.a. til sammenlignbare saker, herunder tiltak på naboeiendommen. I tillegg begrunnes søknaden ytterligere med personlige forhold som i utgangspunktet omfattes av taushetsplikten i fvl. § 13 første ledd nr. 1. I dette tilfellet er opplysningene sendt til forvaltningen (Statsforvalteren i Agder som et tilsvar til deres klage). Forholdene er gjengitt av Farsund kommune. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gjengir opplysningene som en del av vurderingen i dette vedtaket fordi opplysningene allerede er kjent i saken. Forvaltningsorgan som har befattning med saken må imidlertid være oppmerksom på innholdet i saksdokumentene ved eventuelle krav om innsyn fra tredjeparter.

Farsund kommune behandlet klagen i møte den 13.02.2024, sak 15/24, og tok ikke klagen til følge. Kommunen foretok forberedende klagebehandling etter fvl. § 33. Saken ble deretter oversendt til Statsforvalteren for endelig behandling. I oversendelsen oppfordrer kommunen settestatsforvalteren om å be om en nærmere begrunnelse fra klager i forhold til hvorfor tiltakene i denne søknaden påklages og hvorfor mange andre saker i kommunen og i nærområdet ikke har blitt vurdert på samme måte.

Statsforvalteren i Agder anmodet om at saken skulle behandles av en settestatsforvalter.

Statsforvalterens merknader

Klagesaken behandles etter delegert myndighet fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Ved behandlingen av en klage kan Statsforvalteren prøve alle sider av saken, og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34 andre ledd. Vi skal vurdere de synspunkter klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Statsforvalteren kan opprettholde kommunens vedtak, omgjøre vedtaket, eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen til helt eller delvis ny behandling, jf. fvl. § 34 fjerde ledd.

Når det gjelder kommunens oppfordring om at vi skal be klager om en nærmere begrunnelse for hvorfor vedtaket påklages, viser vi til at klagens anførsler fremgår av klagen datert 20.12.2023. Det er i utgangspunktet ikke grunnlag for å be om ytterligere begrunnelse.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har ikke et overordnet ansvar ovenfor Statsforvalteren i Agder. Hvilke vedtak som eventuelt blir påklaget må avgjøres av Statsforvalteren i Agder. Dersom Farsund kommune har spørsmål knyttet til praksisen hos Statsforvalteren i Agder må dette tas opp med dem. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tar stilling til eventuelle klagesaker der vi blir oppnevnt av departementet til å behandle klagen. Vi går ikke nærmere inn på dette temaet.

Statsforvalterens vurdering

Sakens opplysning

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark forstår saken slik at naustet vil bli oppført med et bebygd areal på ca. 6 m². Møne- og gesimshøyden vil bli på ca. 3,5 meter og 2,5 meter. Naustet vil bli plassert på den omsøkte brygga.

Orangeriet vil bli oppført med bebygd areal på ca. 15 m². Møne- og gesimshøyden vil bli på ca. 3,6 meter og 2,7 meter. Plasseringen er vist på situasjonsplanen som fulgte med søknaden.

Vi har ikke mottatt bilder av brygga, men brygga er tegnet inn på situasjonskartet og målsatt. Brygga har ujevn form. Kommunen har beskrevet bryggas størrelse «på noe over 40 m², med lengde på ca. 3,8m+ 8,9m + ca. 9 m – total lengde ca. 21.7 m». Vi slutter oss til dette. Det er lagt ved bilder som viser hvor på eiendommen brygga vil bli anlagt. Det er ikke bebyggelse på dette stedet pr. i dag. I denne saken er det snakk om en nyoppføring av brygge med naust.

Saken anses tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17, og Statsforvalteren finner derfor å kunne avgjøre den på grunnlag av de opplysningene som foreligger.

Søknadsplikt, plansituasjon og vurdering om tiltaket er i strid med gjeldende arealplan(er)

Oppføring av frittliggende orangeri, brygge og naust er søknadspliktige tiltak, jf. pbl. § 20-2 første ledd, jf. § 20-1 første ledd bokstav a).

En søknad skal innvilges dersom tiltaket ikke er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 21-4 første ledd.

Eiendommen omfattes av kommunedelplanen for Loshavn-Eikvåg i Farsund kommune. Planen trådte i kraft den 04.06.2004. Eiendommen er avsatt til landbruks, natur- og friluftsområder (LNF-området).

Det er ikke vedtatt en egen byggegrense for dette området. Dette innebærer at det generelle byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjø i pbl. § 1-8 andre ledd gjelder. I bestemmelsen står det:

«Andre tiltak etter § 1-6 første ledd enn fasadeendringer kan ikke settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann.»

Rettsvirkningen av kommuneplanen følger av pbl. § 11-6. Etter denne bestemmelsen må ikke tiltak være i strid med planens arealformål og generelle bestemmelser, samt bestemmelser knyttet til arealformål og hensynssoener, jf. § 11-6 andre ledd.

Tiltaket er i strid med arealformålet i kommunedelplanen og det generelle byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen etter pbl. § 1-8 andre ledd.

Tillatelse til tiltakene er avhengig av at det kan innvilges dispensasjon etter pbl. § 19-2.

Dispensasjon

Etter plan- og bygningsloven § 19-2 kan det gis dispensasjon dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, nasjonale eller regionale interesser, eller hensynene bak lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne gis.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Avvik fra arealplaner reiser særlige spørsmål. De ulike planene er som oftest blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess og er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ, kommunestyret. Planene omhandler dessuten konkrete forhold. Det skal ikke være en kurant sak å fravike gjeldende plan. Dette følger av forarbeidene til loven¹. Det fremgår også at dispensasjoner må heller ikke undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag. Ut fra hensynet til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen, er det viktig at endringer i planer av betydning ikke skjer ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringsplaner.

Vi vurderer først om hensynene bak arealformålet og byggeforbudet i 100-metersbelet langs sjøen, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt hvis dispensasjon gis.

LNFR-områder omfatter og skal brukes for områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk (og reindrift), og/eller som skal bli liggende som naturområder og naturområder med spesiell betydning for friluftslivet. Dette er arealer som i det vesentlige skal være ubebygget, eller bare bebygget i tilknytning til landbruk (og reindrift)².

I LNF-områder er det altså hensyn til landbruk, herunder jordbruk og skogbruk, natur- og friluftslivinteresser som skal vektlegges. Disse hensynene må ikke bli skadelidende dersom dispensasjonen gis.

I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Dette fremgår av pbl. § 1-8 første ledd.

I dette tilfellet gjelder det altså et dobbelt byggeforbud på eiendommen og det skal mye til for å innvilge dispensasjon i et slikt tilfelle.

1. Brygge og naust

Statsforvalteren vurderer dispensasjon for brygga og naustet.

Tiltaket vil bli oppført på østsiden av Langodden. Nord for den omsøkte plasseringen er det allerede anlagt en brygge, jf. kart og vedlagte bilder.

Landbrukshensynet gjør seg ikke gjeldende i denne saken og blir ikke vesentlig tilsidesatt ved at det anlegges brygge og naust.

Når det gjelder allmennhetens rett til ferdsel og opphold langs sjø ser Statsforvalteren at østsiden av Langodden ikke er bebygget foruten den eksisterende bryggen på naboeiendommen. Dette trekker i retning av at arealene/strandsonen er tilgjengelig for allmennheten og er et argument for at hensynene blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg er svaberget ytterst på Langodden fri for bebyggelse. Statsforvalteren ser også at strandsonen i Vågen og Eigvågen i sto grad er bebygget og privatisert og det er få plasser som er tilgjengelige for allmennheten. Området ytterst på Langodden er et av få områder som er fri for bebyggelse og kan etter forholdene benyttes til opphold og rekreasjon i

¹ Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 242.

² Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 215.

strandsonen. Utover dette ser vi at Bjørnsundodden og Store Eigerøya fremstår ubebygde slik at dette er områder som kan benyttes av allmennheten.

Når det gjelder naboeiendommen (Skjolnesveien 63) ser vi at Mellemvika øst for Langodden er bebygd og privatisert. Statsforvalteren bemerker særlig at eiendommen som grenser til søkerens eiendom er bebygd og innbyr ikke til allmenn ferdsel. Dette vil også gjøre området ytterst på Langodden mindre attraktivt for allmennheten. Sistnevnte trekker i retning av at hensynene ikke blir vesentlig tilsidesatt.

Statsforvalteren ser også at området på østsiden av Langodden er svært bratt. Slik terrenget er utformet kan vi vanskelig se at området er attraktivt for allmennhetens rett til ferdsel og opphold langs sjøen. At det anlegges en brygge her får dermed mindre betydning for allmennhetens adgang til arealene langs sjøen.

Selv om områdene i utgangspunktet ikke er spesielt attraktive for allmennhetens rett til ferdsel og opphold, mener vi at det likevel må legges stor vekt på at arealene ytterst på Langodden er fri for bebyggelse og at de til en viss grad er tilgjengelig for allment opphold langs sjøen. Når det er få arealer som er tilgjengelige i Vågen må de gjestående arealene beskyttes for å ivareta lovgivers intensjon om byggeforbud i strandsonen. Det skal lite til for at hensynene bak det strenge byggeforbudet i pbl. § 1-8 andre ledd blir vesentlig tilsidesatt.

Statsforvalteren slår dermed fast at hensynene til allmennhetens rett til ferdsel og opphold langs sjøen blir vesentlig tilsidesatt dersom det innvilges dispensasjon for å oppføre brygge med naust.

Statsforvalteren mener også at landskapshensynet og hensynet til natur- og kulturmiljøet gjør seg gjeldende i denne saken. Som nevnt ovenfor er området på østsiden ubebygde foruten den eksisterende bryggen. Dette gjelder også for området ytterst på Langodden. Ved å tillate å etablere brygge med naust som omsøkt endres det uberørte landskapet ytterst på Langodden fra å være bebygd i liten grad til å bli nedbygd av byggetiltak som skal tjene private interesser. Statsforvalteren legger stor vekt på hensynet til å bevare et uberørt kystsonelandskap. Dette er i kjernen av det byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen skal bevare og det skal lite til for at dette vesentlig tilsidesettes.

På bakgrunn av dette slår Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fast at hensynet til allmenhetens ferdsel, landskapshensynet og hensynet til natur- og kulturmiljø langs kysten blir vesentlig tilsidesatt.

Det ene vilkåret for å innvilge dispensasjon er ikke oppfylt og dispensasjonen kan ikke innvilges. Farsund kommune hadde ikke rettslig adgang til å innvilge dispensasjon fordi vilkårene i pbl. § 19-2 ikke er oppfylt. Statsforvalteren gjør om denne delen av vedtaket.

2. Orangeri

Statsforvalteren går over til å vurdere spørsmålet om dispensasjon for orangeriet.

Tiltaket vil bli plassert mellom det eksisterende bygget og sjøen. Bygningen vil bli oppført ikke langt unna nabogrensen mot Skjolnesveien 63.

Innenfor 100-metersbeltet langs sjøen skal det som nevnt ovenfor tas særlig hensyn til landskap, natur- og kulturmiljø og arealene bør holdes mest mulig fri for bebyggelse. Det er dette

byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen er ment å sikre. Det skal lite til for at hensynene bak byggeforbudet blir vesentlig tilsidesatt.

Vi kan ikke se at dette konkrete tiltaket vil forhindre allmennhetens rett til ferdsel og opphold langs sjøen. I motsetning til området ytterst på Langodden vil tiltaket bli oppført nærmere bebyggelsen på eiendommen (og naboeiendommen). Dette området er allerede privatisert og bebyggt. Dette inntrykket forsterkes av at eiendommene Skjolnesveien 61 og 63 er bebyggt.

Statsforvalteren ser at orangeriet vil bli liggende høyere i terrenget enn brygga og naustet som vi vurderte ovenfor. Dette fører til at bygget synlig på eiendommen der det ikke er bebyggelse nå. Når bygningen i tillegg blir plassert nærmere sjøen enn den øvrige bebyggelsen på tiltakshavernes eiendom bidrar dette til å forsterke inntrykket av en nedbygd strandsonen. Ytterligere bebyggelse fører til at landskapsbildet endres og bidrar ikke til å holde strandsonen fri for bebyggelse. Hensynet til å holde kystsonelandskapet uberørt og hensynet til natur- og kulturmiljø i området taler med styrke for at hensynene bak byggeforbudet vesentlig tilsidesettes.

Tiltaket vil sette hensynene til landskap, natur og kulturmiljø vesentlig til side. Det kan ikke gis dispensasjon fra det generelle byggeforbudet i pbl. § 1-8 andre ledd.

Det ene vilkåret for å innvilge dispensasjon er ikke oppfylt verken for brygga, naustet eller orangeriet, og det er ikke adgang til å innvilge dispensasjonen.

Når det ene vilkåret ikke er oppfylt for noen av tiltakene er det ikke nødvendig for resultatet i denne saken å vurdere om fordelene ved å gi dispensasjonen er klart større enn ulempene.

Statsforvalteren vil likevel kort vurdere fordelene som er anført av søker.

3. Vurdering av fordeler og ulemper, herunder personlige og sosialmedisinske forhold

For at fordelene ved å gi dispensasjonen skal være klart større enn ulempene må det kunne vises til areal- og ressursdisponeringsmessige fordeler som er forankret i relevante hensyn i plan- og bygningslovgivningen.

Å legge til rette for en privat brygge og naust i strandsonen er i kjerneområdet av det byggeforbudet i pbl. § 1-8 andre ledd er ment å forhindre. Etter vår vurdering skal det svært tungtveiende fordeler til for å innvilge dispensasjonen.

I dette tilfellet har søkerne for det første vist til fordeler ved å gi dispensasjonen ved at eiendommen blir «mer anvendelig og lettere samt mer lukrativ å stelle». Vi forstår også søknaden slik at landgang fra sjø vil forbedre adkomstmulighetene til eiendommen.

Søkerne har også trukket fram personlige forhold knyttet til rullestolbrukere i e-posten sendt 03.01.2024.

Statsforvalteren legger til grunn at fordeler ved at eiendommen blir mer anvendelig og lett å stelle hovedsakelig er personlige fordeler som ikke er forankret i relevante hensyn i plan- og bygningslovgivningen. Vi legger vekt på at eiendommen er anvendelig uten orangeriet, brygga og naustet. Det må legges til grunn at det er mulig å stelle eiendommen uten disse tiltakene.

Når det gjelder forbedret adkomst generelt legger vi vekt på at eiendommen allerede er sikret adkomst. At en eiendom er sikret adkomst anses som en relevant fordel, men dette behovet er allerede ivaretatt på denne eiendommen. Å anlegge brygge for å forbedre adkomsten i denne saken er derfor en subjektiv fordel for eieren og dekker ikke en objektiv mangel ved eiendommen.

Når det gjelder sosialmedisinske, personlig og menneskelige hensyn i dispensasjonsvurderingen viser vi til forarbeidene³ der det fremgår:

«Bestemmelsen åpner for at det i saker hvor det foreligger helt spesielle sosialmedisinske, personlige og menneskelige hensyn, kan slike hensyn tillegges vekt. Det understrekes at slike hensyn normalt ikke har avgjørende vekt i dispensasjonssaker etter plan- og bygningsloven.»

Det må altså foreligge helt spesielle sosialmedisinske, personlige og menneskelige hensyn. Etter forholdene kan disse tillegges vekt. Disse hensynene har som hovedregel ikke avgjørende vekt i dispensasjonssaker.

Statsforvalteren er enig i at det i dette tilfellet foreligger fordeler av personlig og sosialmedisinsk karakter. Hensynet til å gjøre en eiendom tilgjengelig for rullestolbrukere kan etter forholdene være en relevant fordel. Spørsmålet er derimot hvor stor vekt dette skal ha i denne saken.

En brygge med naust vil i særskilte tilfeller for rullestolbrukere gjøre adkomsten til svaberget nærmest sjøen og den ytterste delen av Langodden mer tilgjengelig. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark kan derimot vanskelig se at dette vil gi rullestolbrukere bedre tilgang til resten av eiendommen med dens utfordrende topografi og terreng. Ved å innvilge dispensasjonen er det kun brygga og svaberget (med de naturlige utfordringene mtp. framkomst) som blir tilgjengelig for rullestolbrukere. Dette gir en isolert fordel for rullestolbrukeren ved å kunne oppholde seg så nær vannet. Brygga og naustet løser ikke øvrige utfordringer mtp. framkommelighet på den nedre delen av eiendommen.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark presiserer som nevnt ovenfor at eiendommen allerede har adkomst via Skjolnesveien. Eiendommen er sikret adkomst også for rullestolbrukere. Dette gir rullestolbrukeren tilgang til en privat eiendom i strandsonen. Ytterligere adkomst fra sjøen anses ikke som et så spesielt tilfelle at dette veier tyngre enn ulempene ved å gi dispensasjon i dette tilfellet.

Når brygga og naustet kun bidrar til isolerte oppholdsområder for rullestolbrukere på eiendommen anses ikke dette etter vårt syn som en fordel som er klart større enn ulempene ved å innvilge dispensasjonen i strandsonen. Det andre vilkåret i pbl. § 19-2 er ikke oppfylt.

4. Søkernes henvisning til gitte tillatelser i perioden 2019-2024

Det er lagt ved en oversikt over byggesaker for perioden 2019-2024. I tillegg informerer søker om at naboen (Skjolnesveien 80) har fått tillatelse til å anlegge en brygge ca. 20 meter fra området der det søkes om å anlegge brygge og naust nå. På naboeiendommen har det også blitt oppført en stor sjøbod og badstue ved bryggen. Det er lagt ved bilder som viser tiltakene. Søker gir uttrykk for at det vil være forskjellsbehandling dersom klagen tas til følge og tillatelse ikke blir gitt.

³ Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s.242

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark vil avslutningsvis knytte noen korte kommentarer til forbudet mot usaklig forskjellsbehandling i dispensasjonssaker. Temaet i dispensasjonssaker er omtalt av Sivilombudet⁴:

«Læren om myndighetsmisbruk, der forbudet mot usaklig forskjellsbehandling inngår, retter seg ikke mot rettsanvendelsen, men er en begrensning i forvaltningens frie skjønn. Skal man angripe en avgjørelse som faller under rettsbruken, må man anføre at lovanvendelsen er feil. En påstand om usaklig forskjellsbehandling vil i den forbindelse ikke ha noen plass. Er det tale om et rettsanvendelsesskjønn som domstolene kan prøve fullt ut, vil det heller ikke være behov for å påberope saksbehandlingsfeil eller myndighetsmisbruk som selvstendige grunnlag for ugyldighet.»

Dette betyr at forbudet mot usaklig forskjellsbehandling ikke retter seg mot vurderingen av de strenge vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd som vi har vurdert ovenfor. Av den grunn kan ikke søkerne bli hørt med anførselen om at likebehandlingsprinsippet i forvantsretten skal føre til at klager ikke gis medhold.

I tillegg har Sivilombudet nylig uttalt seg angående temaet om presedens og om tidligere tillatelser får betydning for fremtidige dispensasjonsvurderinger i dispensasjonssaker⁵:

«Ombudet kom til at risikoen for at en dispensasjon i en sak vil kunne forplikte bygningsmyndighetene i fremtidige saker er relevant i «kan»-vurderingen av om dispensasjon skal gis etter § 19-2 første ledd. Dette stiller seg annerledes ved vurderingen av om hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt og om fordelene ved dispensasjonen er klart større enn ulempene, jf. § 19-2 andre ledd. I denne vurderingen etter andre ledd er det på generelt grunnlag ikke relevant å legge vekt på at den aktuelle dispensasjonen som er til behandling kan påvirke fremtidige dispensasjonsvurderinger.»

Undersøkelsen og uttalelsen til Sivilombudet innebærer at en eller flere tidligere gitte dispensasjoner ikke forplikter bygningsmyndighetene til å konkludere med at vilkårene i pbl. § 9-2 andre ledd (som vi har vurdert ovenfor) er oppfylt.

Oppsummert vil en anførsel om likebehandling og presedensvirkning kunne være relevant ved vurderingen av om dispensasjonen «kan» gis etter pbl. § 19-2 første ledd. En anførsel om fare for presedensvirkning vil ikke være relevant i vurderingen av om de strenge vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd er oppfylt.

Søkerne kan ikke bli hørt med at eventuelle tidligere gitte dispensasjoner taler for at deres konkrete søknad skal innvilges.

På bakgrunn av vurderingene ovenfor omgjør vi Farsund kommunes vedtak datert 12.12.2023. Det vil si at klager har fått medhold i klagen sin og dispensasjonssøknaden om å oppføre orangeri og bygge med naust avslås. Vedtaket vårt står på første side.

⁴ Sak 2017/1231

⁵ [Betydningen av en dispensasjons konsekvenser for behandlingen av senere dispensasjonssøknader - Sivilombudet](#)

Med hilsen
fungerende statsforvalter i Vestfold og Telemark

Fred-Ivar Syrstad

Lars Gustavsen
direktør i Justis- og vergemålsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Philip Spinnangr	Løvmåssveien 205	4820	Froland
Tone Emilie L Spinnangr	Løvmåssveien 205	4820	Froland
ARKIN AS	Lundevågsveien 7B	4550	FARSUND